

Domestic Workers In Cyprus - Introductory Statement/Εισήγηση (Μπροσούρα)

Ιστορικό Σημείωμα

Αυτή η μπροσούρα εκδόθηκε από την [antifa λευκοσα](#) τον Αύγουστο του 2016. Αποτελεί την εναρκτήρια εισήγηση της εκδήλωσης με τον ίδιο τίτλο που πραγματοποιήθηκε στις 11 Αυγούστου 2016 στον [Κοινωνικό Χώρο Kaymakliv](#).

Περιεχόμενο

Είναι δίγλωσσο έντυπο. Στην ελληνική έκδοση της παρούσας σελίδας του Αρχείου θα βρείτε το κείμενο στα ελληνικά - για τα αγγλικά χρησιμοποιείτε την αγγλική έκδοση της σελίδας επιλέγοντας English από το μενού πάνω από τον τίτλο.

Εισήγηση

Η συλλογικότητα του antifa λευκοσα συστάθηκε τα Χριστούγεννα του 2014 μετά την απεργία πείνας κάποιων Ιρανών κρατούμενων στο κέντρο κράτησης μεταναστών στη Μενόγεια το 2013. Ασχολούμαστε κυρίως με ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής στην Κύπρο και την Ευρώπη και μέχρι στιγμής έχουμε πραγματοποιήσει δράσεις όπως διαδηλώσεις στο κέντρο κράτησης στη Μενόγεια, διαδήλωση και μικροφωνική παρέμβαση στο κέντρο της Λευκωσίας και την παρουσίαση της μπροσούρας που γράφτηκε τα περασμένα Χριστούγεννα. Η μπροσούρα αποτελεί μια έρευνα της κρατικής μεταναστευτικής πολιτικής στην Κύπρο, εστιάζοντας στις διαδικασίες και συνθήκες υπό τις οποίες ένα κομμάτι του μεταναστευτικού εργατικού δυναμικού συστηματικά παρανομοποιείται, φαινόμενο που επιδρά στη συνεχή υποτίμηση της εργασίας του. Από την άλλη, υποστηρίζουμε πως ακόμα και το μεταναστευτικό εργατικό δυναμικό που χαρακτηρίζεται από το κράτος ως «νόμιμο», ζει και εργάζεται σε συνθήκες οι οποίες το καθιστούν εν δυνάμει παράνομο. Αυτές οι νομικές, και κατ' επέκταση κοινωνικές σχέσεις, συνθέτουν ένα καθεστώς που επικυρώνει τη διαιώνιση της βίαιης εκμετάλλευσης των σωμάτων των μεταναστριών από τους εργοδότες στο νησί. Μέσα από αυτό το πρίσμα και την εν λόγω έρευνα εντοπίσαμε την κεντρικότητα του ζητήματος της οικιακής εργασίας .

Σύμφωνα με έρευνα του 2013, στην Κύπρο κατοικούν 30 952 οικιακές εργάτριες, η πλειοψηφία των οποίων είναι από τις Φιλιππίνες, το Βιετνάμ και τη Σρι Λάνκα. Αυτός ο αριθμός αποτελεί το 45.35% του συνολικού μεταναστευτικού πληθυσμού. Οι οικιακές εργάτριες αποτελούν για τον εργοδότη μια ιδιαίτερη περίπτωση, καθώς μέχρι πρόσφατα ονομάζονταν επίσημα «οικιακές βοηθοί» παραγνωρίζοντας το γεγονός ότι είναι εργάτριες. Ενώ το 2012 ο κατώτατος μισθός ήταν 870 ευρώ, οι οικιακές εργάτριες εξαιρούνταν από αυτό τον κανονισμό και κατώτατος μισθός τους, καθιερωμένος το 2013, ήταν 309 ευρώ. Αντιλαμβανόμαστε τις οικιακές εργάτριες ως ένα κομμάτι του εργατικού δυναμικού που δε χρειάζεται να παρανομοποιηθεί, διότι οι συνθήκες εργασίας του στη «νόμιμη» κατάσταση που βρίσκεται πολύ λίγο απέχουν από αυτές της «παράνομης».

Τι εμπεριέχει η σύμβαση εργασίας του κυπριακού κράτους για τις οικιακές εργάτριες; Η εργάτρια δε δικαιούται να αλλάξει εργοδότη και τόπο εργασίας κατά τη διάρκεια της σύμβασης, πρέπει να δουλεύει 6 μέρες τη βδομάδα, 7 ώρες τη μέρα, πρέπει «να υπακούει όλες τις διαταγές και οδηγίες

του εργοδότη», δεν έχει κανένα δικαίωμα σε αύξηση μισθού εκτός αν αναγράφεται στη σύμβαση ή το θεωρήσει επιθυμητό ο εργοδότης, δε δικαιούται με οποιονδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο να συμμετέχει σε οποιαδήποτε πολιτική δράση κατά τη διάρκεια της διαμονής της στην Κύπρο.

Φυσικά η λίστα της εκμετάλλευσης εκτείνεται πέρα από τη σύμβαση: απλήρωτες ώρες εργασίας, απλήρωτη δουλειά σε σπίτια συγγενών, καταναγκαστική εργασία την Κυριακή, μη καταβαλλόμενοι μισθοί, παρακράτηση των ταξιδιωτικών εγγράφων για απειλές, απαγόρευση κυκλοφορίας μετά τη δουλειά, απαγόρευση επικοινωνίας με οικογένεια, σεξουαλική βία κτλ. Ακόμη, οι μετανάστριες πληρώνουν από 1500 μέχρι 4800 ευρώ στους ατζέντες για την εξεύρεση εργασίας. Σχεδόν πάντα πρέπει να δανειστούν ή να βάλουν υποθήκη, άρα εξαρτούνται ακόμα περισσότερο από τους Κύπριους εργοδότες τους.

Σύμφωνα με έρευνα του 2010, ένα 25% των οικιακών εργατριών είχε δηλώσει να νιώθει υποτίμηση από τον κοινωνικό περίγυρο και 20% κοινωνικό αποκλεισμό. Το 14% είχε δηλώσει ότι έχει υποστεί σεξουαλική παρενόχληση, το 12% φυσική βία από τον εργοδότη και το 6% σεξουαλική εκμετάλλευση. Επίσης, ποσοστό 4% είχαν πέσει θύμα βιασμού από τον εργοδότη. Μέσω της σύμβασης εργασίας και του θεσμοποιημένου ρατσισμού και σεξισμού, το κράτος και τα αφεντικά δημιουργούν σώματα που δεν αξίζουν. Σώματα που είναι εν δυνάμει παράνομα, που δε δικαιούνται να παραπονεθούν, που αντικειμενοποιούνται, που πάνω τους εκφράζεται, με όρους απόλυτης βίας, όλος ο ζόφος της κυπριακής πραγματικότητας.

Θεωρούμε πως οι οικιακές εργάτριες βρίσκονται στο επίκεντρο ενός συμπλέγματος σχέσεων κυριαρχίας που πηγάζουν από τις κοινωνικοοικονομικές κατηγορίες της 'φυλής', του 'φύλου' και της 'τάξης'. Αυτές οι δομές κυριαρχίας και βίας συνιστούν ένα φαύλο κύκλο, όπου η μια τροφοδοτεί την άλλη ενισχύοντας τη συνολική διαδικασία της εκμετάλλευσης. Η θέση τους ως γυναίκες και μετανάστριες δημιουργεί τις συνθήκες για την επισφάλεια και υποτίμησή τους ως εργάτριες. Ταυτόχρονα, η υποτίμησή τους ως εργάτριες συμβάλλει στην επιδείνωση της βίας που αντιμετωπίζουν ως μετανάστριες και γυναίκες μέσω του καθημερινού ρατσισμού και σεξισμού. Η διασταύρωση 'φυλής' και 'τάξης' για παράδειγμα, φαίνεται ξεκάθαρα σε νομικό και θεσμικό επίπεδο, βλέποντας πως οι οικιακές εργάτριες υπάγονται στο υπουργείο εσωτερικών, και συγκεκριμένα στον τομέα μετανάστευσης και πληθυσμού, παρά στο υπουργείο εργασίας -και άρα αποκλείονται από την πρόσβαση στα βασικά εργασιακά δικαιώματα όπως είναι ο συνδικαλισμός ή η κοινωνική ασφάλιση, εκτός κι αν ως εκ θαύματος αποκτήσουν υπηκοότητα. Επιπλέον, η οικιακή εργασία ιστορικά υποτιμάται καθώς παραδοσιακά λαμβάνει χώρα εντός της ιδιωτικής σφαίρας του σπιτιού και χαρακτηρίζεται από άμισθη και μη αναγνωρισμένη γυναικεία εργασία. Η οικία αποτελεί επίσης χώρο γεωγραφικής απομόνωσης, ένα χώρο που προσφέρεται όχι μόνο για την απόλυτη επιτήρηση και πειθάρχηση των οικιακών εργατριών από τους εργοδότες αλλά και δημιουργεί τις συνθήκες που επιβάλλουν την αορατότητα αυτών των σωμάτων και των αγώνων τους, τόσο στο ίδιο το σπίτι όσο και στην κοινωνία γενικότερα.

Μπροσούρες, *antifa λευκοζα* (Ομάδα), Δεκαετία 2010-2019, 2016, Λευκωσία (πόλη), Εργασιακά, Μετανάστευση

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:brochures:antifalefkosha:domestic_workers_in_cyprus&rev=1471864612

Last update: 2020/07/14 16:21

